

Pöytäkirja

Toisen asteen koulutuksen yhteistyön ja järjestäjä rakenteen kehittäminen VN/26808/2021

Toisen asteen koulutuksen kehittämisen seurantaryhmän 5. kokous

Aika: keskiviikko 13.4.2022 klo 13.00–15.00

Paikka: Teams-etäkokous

Osallistujat:

Veli-Matti	Lamppu	Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry
Jukka	Kujala	Ammatilliset erityisoppilaitokset (AMEO-verkosto)
Jussi	Sutinen	Pro Lukio ry
Jutta	Vihonen	Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Anu	Haapasalo	Suomen Oppisopimusosaajat ry
Aliisa	Toivanen	Suomen Lukiolaisten Liitto ry (SLL)
Mauri	Ronimus	Aikuislukioliitto ry
Markku	Moisala	Yksityiskoulujen Liitto ry
Tiina	Immonen	Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry
Åsa	Stenbacka	Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry
Mirja	Hannula	Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Marja	Vartiainen	Suomen Yrittäjät ry
Mikko	Valtonen	Keskuskauppakamari ry
Miika	Sahamies	Akava ry
Riina	Nousiainen	STTK ry
Kirsi	Rasinaho	Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Susanna	Aro	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.
Ulla	Westermarck	Kirkon työmarkkinalaitos
Hannu	Freund	Kunta- ja hyvinvointialueuetyönantajat KT
Eira	Bani	Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry
Laura	Rissanen	Sivistystyönantajat ry
Kyösti	Värri	Suomen Kuntaliitto ry
Markku	Virtanen	Työ- ja elinkeinoministeriö
Merja	Salmi	Valtiovarainministeriö
Arto	Pekkala	Opetushallitus
Jyrki	Huusko	Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry
Helena	Ahonen	Suomen Kansanopistoyhdistys - Finlands Folkhögskolförening ry
Jukka O.	Mattila	Suomen Lähilukioyhdistys ry
Tiina	Tähkä	Ylioppilastutkintolautakunta
Juha	Järvinen	Suomen konservatorioliitto
Kurt	Torsell	Opetushallitus
Petri	Lempinen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Tiina	Silander	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Ville	Heinonen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sami	Aalto	Opetus- ja kulttuuriministeriö

Heikki	Blom	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kari	Korhonen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Tarja	Koskimäki	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Tomi	Kytölä	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Victor	Nyberg	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Johannes	Peltola	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Mari	Pastila-Eklund	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Jari	Rajanen	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Seija	Rasku	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Marika	Bäckman	Opetus- ja kulttuuriministeriö

Asialista:

1. Kokouksen avaaminen ja edeltävän kokouksenpöytäkirjan hyväksyminen

Kokous avattiin klo 13.00. Petri Lempinen kiitti Laura Rissasta pitkään jatkuneesta yhteistyöstä. Edellisen kokouksen pöytäkirja ei ole valmistunut, joten se käsitellään seuraavassa kokouksessa.

2. Toiminnanohjauksen kehittäminen

Tarja Koskimäki esitteli toiminnanohjauksen kehittämisen tavoitteet ja lähtökohdat sekä ammatillisen koulutuksen järjestämiseen liittyvät lupaprosessit ja luvan sisällöt. Heikki Blom esitteli lukiokoulutuksen järjestämiseen liittyvät lupaprosessit ja valtakunnalliset kehittämistehtävät. Lähtökohtaisesti kehittämisessä ei ole tarkoitus merkittävästi uusia sisällöllisesti kaikkia järjestämislupia, vaan tarkastella miten toiminnanohjausta pystytään kehittämään niin, että koulutuksen järjestäjä voi vastata alueellisiin tarpeisiin joustavammin. Ministeriöllä on kuitenkin valta päättää järjestämisluvista ja niiden muuttamisesta, sillä jos oikeus järjestää koulutusta ja myöntää tutkintoja vapautetaan, joidenkin alojen koulutukset tulisivat mahdollisesti laajenemaan paljon nykyisestä ja myös suhteessa koulutustarpeeseen. Tarkoituksena on varmistaa, että tiettyjen alojen koulutuksia järjestetään maan eri kolkissa. Tulevaisuudessa ministeriön ja koulutuksen järjestäjien yhteistyötä ja vuorovaikutusta lisätään ja kehitetään ja toteutetun koulutuksen seurannan ja laadun parantamisen tukemiseksi tietopohjaa laajennetaan ml. uusilla indikaattoreilla. Petri Lempinen avasi keskustelun siitä, ovatko lupajärjestelmän nykyiset käytänteet tarkoituksenmukaisia jatkoa ajatellen.

Veli-Matti Lamppu totesi, että on yhteiskunnan intressi toteuttaa laajasti kaikkea koulutusta, jolle alueilla on kysyntää ja jolle työllistytään. Toisaalta on turvattava harvinaiset alat sekä ne alat, joiden koulutus on kallista. Tavoitellaan jotain nykytilanteen ja täysin vapaan välissä olevaa, sillä yhä nopeammassa työelämän muutoksessa järjestämislupaprosessin tulee olla nopeampi ja joustavampi. Vieraskielisiä tutkintoja tulisi voida suorittaa vapaammin. Työvoimakoulutuksen logiikka tulee muuttumaan TE-palveluiden siirtyessä kunnille 2024, minkä myös Kyösti Värri toi esiin. Kunnat ovat Venäjän hyökättyä Ukrainaan pystyneet toimimaan ihailtavasti ja kyenneet käynnistämään valmistavan opetuksen nopeassa aikataulussa ilman opetussuunnitelmia. Järjestelmä pitää rakentaa sellaiseksi, että se on mahdollisimman joustava kaikissa tilanteissa. Marja Vartiainen lisäsi, että joustavuus jatkossakin tärkeää riittävän laadun ohella, esim. miten jotain osaamista voi tarjota muiden alojen tutkinnoissa, jotta vältetään tiettyjen alojen tutkintojen liikatarjonnalta ja toisaalta osaajapulalta.

Esitystä kiiteltiin siitä, että se toi hyvin esiin viranomaisten roolin ja huomioitavien yksityiskohtien määrän järjestämislupien käsittelyssä, ml. muiden hallinnonalojen lainsäädännön kautta tulevat rajoitukset. Joustavuus asettuu uuteen valoon, kun tarkastellaan miten monia näkökulmia prosessissa on otettava huomioon. Hannu Freund huomautti, että laadun ja saavutettavuuden varmistaminen eivät ole pelkästään järjestämislupakysymyksiä. Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö ja työelämän osaamistarpeeseen vastaaminen tulee huomioida ammatillisen koulutuksen lain ja asetusten kehittämisessä. Toisen asteen koulutuksen laadun ja yhdenvertaisen saavutettavuuden kehittämisen lisäksi on tarpeen edelleen huomioida järjestäjien yhdenvertainen kohtelu jokapäiväisessä päätöksenteossa. Säätelyn esteet ovat usein poikkihallinnollisia. Työelämäkunnilla on keskeinen tehtävä rooli koulutuksen laatuindikaattoreiden rakentamisessa ja toiminnan läpinäkyväksi tekemisessä, mutta voidaanko niiden roolia arvioida ja osaamista hyödyntää niin, että järjestelmä toimii parhaalla mahdollisella tavalla jatkossa.

3. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 14.54.